

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petlovstvih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Železnica Sv. Lucija-Ildrija.

Še par mesecev in bohinska železnica bo končana. Znano pa je marsikomu, da bi se bohinska železnica nikdar ne bila gradila in bi torej tudi ne bila izpodrinila predelske železnice, ako ne bi tega odločno ne zahtevali vojaški krogi, ki so hoteli po vsi sili imeti v novi železniški zvezi med južnimi in severnimi pokrajinami našega cesarstva eminentno strateško železniško progo. In da je bohinska železnica v strateškem pomenu za našo državo veličanske vrednosti, o tem niso prepričani vojaški krogi le pri nas v Avstriji, ampak o tem so prepričani tudi italijanski vojaški krogi, kar je bilo jasno razvidno iz razprav italijanskega parlamenta, ki se je ravno zadnje dni mnogo bavil z oboroževanjem in napravo novih utrdb na italijansko-avstrijski meji.

Bohinska železnica je torej v strateškem pomenu za našo državo veličanske važnosti in je bila v tem pogledu, kakor trdijo naši vojaški krogi, neobhodna potrebna. Je pa vendar nekaj, kar dela pri imenovanju železnici vojaškim krogom že danes sive lase. To so namreč terenske razmere v baški dolini, ki so skrajno neugodne in nestalne, tako da se je moral vsled njih za mnogo milijonov prekorčiti proračun za ta del bohinske železnice. Pomanjkanje trdnih tal prisililo je železniško upravo, da je morala večkrat načrte spreminjati. Na večih krajih opustiti so se morali že napravljene viadukti in napraviti so se morali mesto njih novi predori, in podizovanje železniške proge v ti dolini sploh noče biti ne konca ne kraja. Teh nedostatkov pa ne bo konec tudi potem, ko bo bohinska železnica že popolnoma končana, in se bodo po nji že tudi vozili ljudje in blago. Kdo zamore jamčiti, da se ne bo tudi potem udajal svet na raznih krajih, da se ne podere kak viadukt in pa tudi zasuje kak predor, če ne popolnoma, pa vsaj deloma, in da ne bo moral biti vsled tega za več časa ustavljen ves promet. Na tako železnico se pa vojaška uprava nikdar ne more popolnoma zanesti, in tega mnenja so glede bohinske železnice merodajni vojaški krogi danes že sami. Zato pa menijo tudi, da bo treba graditi blizu bo-

hinjske železnice kako drugo stransko železnico, ki bo vezala bohinsko železnico s kako drugo državno železnico ter bo v skrajnem slučaju v strateškem pogledu nadomestovala nezanesljivi del bohinske železnice. In taka železniška črta bila bi ravno železnica od postaje bohinske železnice pri Sv. Luciji do Ildrije in od tod dalje do gorenjske državne železnice ali pa tudi do vrhniške železnice. Zaradi tega pa se tudi nadejamo, da ne bo brezuspešna akcija za železniško progo Sv. Lucija-Ildrija, katero je pričelo znovi te dni cerkljansko županstvo v sporazumu z drugimi občinskimi idrijske doline, z mestno idrijsko občino, z rudniškimi idrijskim vodstvom ter s tolminsko občino. Za to železniško zvezo izrekel se je že tudi naš goriški deželni zbor, in ker bode, kakor smo zgoraj omenili, ta železnica prišla prav tudi vojaškim krogom, potem se pač smemo nadejati, da bode prošnja, katero so te dni imenovane občine predložile železniškemu ministerstvu, gotovo tudi uslišana. Ta prošnja se glasi:

C. k. železniško ministerstvo!

Zastopi občin idrijske doline, všteto zastop rudarskega mesta Ildrija, menijo, da je zdaj ugoden trenutek, ko se treba resno baviti z mislijo o izvršitvi železniške zveze med omenjenim mestom in sv. lucijsko postajo bohinske železnice; da, oni si všteto celo v dolžnost, da se z vso vneto potezajo za to zvezo, ki bi občinam in prebivalstvu te doline neizmerno koristila.

Goriški deželni zbor je vsled njihove prošnje v svoji seji dne 14. novembra 1904 že dovolil prispevek 5000 kron, da se s tem denarom naredo potrebne predstudies in je sploh zagotovil svojo naklonjenost tej železnici. Zato prosijo zdaj podpisani zastopi tudi c. k. ministerstvo, naj odredi, česar treba, da se te predstudies započnejo in če le mogoče dokončajo, še predno se otvori nova glavna železnica.

Ministerstvu so haš zdaj med tehničkim osobjem stavbenega vodstva izkušene moči na razpolago, inženirji, ki so imeli priliko ogledati si pokrajino in seznaniti se z njenimi talnimi razmerami; njim gotovo ne bo težavno, da od Sv. Lucije naprej izmerijo črto in izgotove-

načrt do Ildrije s primeroma veliko manjšimi stroški, kakor bi se to moglo zgoditi pozneje, ako bi se nalašč za to morali odrediti drugi inženirji na licu mesta.

Kadar se otvori bohinska železnica, to je gotovo, da ne bode mogla nobena zveza tako ugajati, toliko koristi prinašati idrijskemu rudniku, mestu, njegovemu prebivalstvu in celi okolici, nego ona z imenovano železnico ob reki Ildriji do Sv. Lucije.

In da rudarsko mesto nujno potrebuje priležne železniške zveze, o tem pač nihče ne dvomi, posebej če upoštevamo dejstvo, da erarski gozdovi okoli Ildrije ne morejo več preskrbovati zadostne množine netiva, potrebnega rudarskemu obratu in da se mora od leta do leta več premoga dovažati od drugod, da se nadomestijo drva.

Sloveči rudnik, kateri je bil skozi stoletja neprenehoma aktiven, je donesel v teku časa ogromne svote državnemu zakladu in kojega rudne žile v doglednem času gotovo še ne usahnejo, bi v sedanjih napredni dobi pač ne smel ostati brez železnice. Zraven tega pa se je ozirati tudi na mesto, kojega usoda je tesno spojena z rudnikovo in na marljivo, državi vedno zvesto prebivalstvo. Vse se spenja po zaproseni železnični zvezi, od katere pričakuje po pravici, da bode mogočno pospeševala vsem skupne koristi, pa tudi one posameznikov.

Ocenjuje to železnico pa se ni ozirati samo na mesto Ildrijo in njega rudnike, marveč je vpoštevati tudi cerkljanski okraj in idrijsko dolino z obstranskimi planotami in skupnim prebivalstvom broječim približno 15.000 duš, na obširne gozdove, ki v boljšem stanju, kakor v vsakem drugem okraju goriške dežele, hranijo bogate zaklade stavbenega lesu in drvi za kurjavo; na rudne žile, ki se od časa do časa prikazujejo, premog, baker, marmor i. dr. in čaka, o priležnega občila, da jih večja roka razkrije in plodonosno izkoristi; — na naše znamenite vodne sile, katere gonijo že zdaj precejšnje število pil (žag), pa so sposobne za uporabo v veliko večja obrtniška podjetja; — na naše razvijajoče se kmetijstvo, zlasti živinorejo z mlekarstvom in sadjerejo, katerim so

podnebne in zemljiščne razmere tako ugodne in ne manjka zraven izdatnega poduka nič drugega, nego da jih ona prometna olajšava, katero zamore edino le železnica ponuditi, dovede do popolnega razcvita. Cela prizadeta pokrajina je tako rekoč ustvarjena za to, da zagotavlja nameravani železnici trajen živahen promet.

V domnevi, da so vse, tu samo mimogrede omenjene razmere c. k. vladi dobro znane, prosijo podpisani občinski zastopi: C. k. ministerstvo

1.) naj poveri načrtovanje in izgotovitev popolnega načrta stranske železnice od Sv. Lucije do Ildrije svojim pri zgradbi bohinske železnice nameščenim tehničkim organom (er jim naroči, da v najkrajšem mogoči dobi izgotove in predložijo dovršen načrt;

2.) ta načrt naj potem nevtogoma izroči v ustavno obravnavo in mu nakloni svoje mogočno zaščitje.

V Cerknem, dne 19. junija 1905,
župan: Kosmač, l. r. Cestni odbor v Cerknem, načelnik: Kosmač, l. r. C. k. rud. ravnateljstvo v Ildriji, c. k. višji rud. svetnik: Josip Schmid, l. r. Mestno županstvo Ildrije, župan: Jos. Štepa vec, l. r. Cestni odbor idrijski, načelnik: Jan. Grudjen, l. r. Županstvo Dole pri Ildriji, župan: Kajetan vitez pl. Premierstein, l. r. Županstvo Šebrelje, župan: Ivan Hvala, l. r. Županstvo Št. Viška gora, župan: Jakob Velikonja, l. r. Županstvo na Ponikvah, župan: Kuštrin, l. r. Županstvo Sv. Lucija, župan: Leban, l. r. Županstvo Tolmin, župan: Oskar Gabršček, l. r. Okrajni cestni odbor Tolmin, načelnik: O. Gabršček, l. r.

Dopisi.

Št. Viškagora, 24. junija 1905. — (Iz dop.) — Pred dnevi počastil je bil našo občino se svojim obiskom g. c. k. okrajni glavar. Vzrok obiska mi je neznan. Občeval je mej drugimi i z gosp. županom. V kateri zadevi — njuna stvar. Sicer, sreča — pravijo hudomušneži — g. župana, da ne sliši dobro!

G. Korporal je — (Janezek je pasel ovce v strmini nad vasjo. V prvo, ko se je šalil ter vpil, da gre volk, so pritekli sarski imenik za nabor zrelih fantov na občinskih vratih ...

Preteklo je nekaj mesecev — zima, in sicer huda zima je bila takrat v deveti deželi, da je drevje pokalo, kakor se bere v stari basni o lisici in ježu.

Dan nabora se je približal. Fantje so pili in peli, harmonika je hreščala pri Zavetniku, da je bilo veselje. Dekleta so sedela sramežljivo in žalostno pri peči, vsaka se je bala za svojega, če bo „vzet“. Ej, ni mala skrb to, posebno za naša dekleta!

Proti 10. uri so se odpravili proti trgu, ki ni bil niti 60 točajev od vasi. Fantje so ukali, dekleta se solzila, redar in sluga Čimdarasa pa je stopil tačas ke k županu, da gresta tudi onadva za odhajajočimi.

Župan je bil že oblečen, še polhovko je nataknil na glavo in palico vzel iz za zapečka, potipal se še v žep, če ima pisanja in tu ga je spreletela groza, kakor ob smrtni uri — onega imenika ni imel v žepu. Oh, in ta je bil na vratih!

LISTEK.

Iz devete dežele.

Spisal Janko Bratina.

Nedelja je bila tisti dan in vsi devetodeželci so bili zbrani pri sveti maši, kajti Bog ne da, da bi kateri manjkal: na občinske stroške bi ga dali pretepsti.

Po maši se je vsula množica iz cerkve, mlajši svet, ki je bil in bo vedno pregrešen, kakor je trdila stara Frka, je hitro odhajal, starejši možaki pa so še ostali, češ, kaj bo danes povedal naš modri občinski sluga, koji službo je one dni vestno in nevestno opravljal občinski redar Čimdarasa. Dva težka poklica v eni osebi!

Imenovani je ta čas ravno zlezal na star porobek pred farovžem, nataknil si očali stare mode in oblastno privlekel iz žepa kos papirja. Razgrnil je pisanje, pogledal samozavestno doli po občinstvu, češ, kedo smo mi, in nato povedal strmečim možakom sledeče:

— „Ker presvetli cesar letos zopet potrebuje mnogo naših fantov za svojo armado, zato pridejo letos vsi oni, ki so

rojeni tisto leto, ko so bile gosence repo snedle, na nabor in od danes naprej bodo vsi ti pred občinsko pisarno na vratih pribiti. Ste razumeli? Da bi se le kateri ne poskušal potajiti, ker potem ga bodo zalezovale cesarske in občinske postave.“

Mogočno je spet vtaknil pisanje v žep, zlezal spet na tla in stopil tja k gospodu Kokodaku, kateri je bil takrat devetodeželski župan pred Bogom in ljudmi.

— Dobro si jim povedal, Čimdarasa, pohvalil je županček svojega slugo, zares dobro.

— Hm, saj smo se učili pisanja in branja, odgovoril je oni.

— Da, da, pritrtil je županek, čeravno sam ni poznal kot svojo hišno številko in pa svetnike v „Pratiki“. — Možaki so se začeli razhajati, župan in gospod Čimdarasa sta tudi odšla proti domu.

***

Isti dan proti večeru.

Župan in občinski sluga sta sedela v občinski pisarni in reševala veliko

vprašanje: Ali naj ta list, ki je prišel z glavarstva in na katerem so vsa imena onih za letošnji nabor, shranita, ali tega pribijeta na vrata.

— Ti, Čimdarasa, prepisi ta imena, Bog ve, morda bomo ta uradni list še potrebovali.

— I seveda ga bomo, tisti dan ko je nabor, ga pač morate nesti se sabo; a da bi jaz to prepisoval, tega ne. Tu je najmanj 20 imen in to mi da dela za dva dni. Kaj mislite, da je pisanje malenkost? Le poglejte dohtarje, kako delajo ti-le.

Župan je pritrtil molče tem besedam, saj njemu se je že to dovolj čudno zdelo, da bi človek mogel kar tako tebi nič meni nič zapisati to, kar se govori.

— Eh, pa pusti, dejal je, bova pa ta le list dela zunaj na vrata — a pribiti ga ne smeva, ker bi se luknje poznale.

— No, temu se da pomagati. Tu le k sosedu Škornjičku skočim po malo črevljarskega lima, pa je dobro.

Rečeno, storjeno.

Dolgo ni trajalo in že je bil ce-

ljude na pomoč itd. V dragič je pa volk res prišel in tedaj je šlo po Janezovih plečah in njega čredi.) — jaz sicer nisem zdravnik — bolan. Stranke ki občujejo z njim, pravijo, da mu škoduje — „svetloba!“

Da ne „funkcionira“ tuk. županstvo menda uže več mesecev, ni moja zadeva. Ali bodo — čas bi bil sicer, dozorele v tem „interegnumu“ naše obč. „krušče in jabče“, označi prihodnost.

Da obiskujejo razni g. uradniki naš obč. urad, ni pripisovati posebnostim; nizdolu imajo namreč vroče; vzeme je torej lahko, da prihajajo na „left“!

Kako boče vgaljal naš „left“ gosp. vladnemu komisarju, ki ga pričakujemo vsak čas, sporočim svojedobno.

L.

Iz Sv. Križa na Vipavskem. — Veselica, katero je priredila „mešanska straža“ dne 25. junija je vspela dobro. Dasi se vrsti veselica za veselico skoro da prepogostoma, dasi ne kaže letina več tako lepo, kakor pred mesecem, vendar je bila udeležba precejšnja. Odlikovali se se z navzočnostjo Ajdovci z g. županom; žal, da so prišli večinoma po koncertu. Počastil nas je tudi visokorodni g. grof Lanthieri iz Vipave. Petje je bilo kaj lepo; posebno je ugajal mešan zbor „Mladi vojaki“. Takega zbora, kakoršnega so zbrali in izurili gg. M, F. in Č. ni najti tako blizu. Le tako naprej! Lepa naša pesem blaži srca. Moči je dovolj in dobrih!

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica je vsprejela v torek zakonski načrt glede proračunskega provizorija v vseh treh branjih. V ponedeljek je izvolila kvotno deputacijo. V sredo bavila se je s prvim branjem trgovinskih pogodb z Nemčijo, katero branje je tudi srečno dokončala. Trgovinsko pogodbo izročila je carinskemu odseku. Prihodnja seja poslanske zbornice boče v torek. Do takrat deloval boče carinski odsek ter se bavil s trgovinsko pogodbo z Nemčijo.

Kvotna deputacija.

V torek popoldne je imela kvotna deputacija prvo sejo, h kateri pa je prišlo samo devet članov. Za predsednika je bil izvoljen baron Chlumecky, za namestnika pa grof Dzieduszycki. Dočim je pustil predsednik posl. Kaiserju v imenu nemške ljudske stranke brezkončno izjavljati, odrekel je besedo poslancema Povšetu in dr. Fortu, češ, da se je seja sklicala le v svrhu konstituiranja. Zapostavljena poslanca sta proti takemu pristranskemu postopanju odločno protestirala.

Nemške demonstracije v Opavi.

V ponedeljek zvečer, ko je svirala v Opavi vojaška godba pred stanovanjem deželnega predsednika, zbralo se je kakih 2000 oseb, ki so na hrupen način demonstrirale proti slovanskim paralelkam na šleskih učiliščih. Demonstrantje grozili so vladi s palicami. Vsled tega je morala vojaška godba nehati, in policija

Hitro dol z njim! Toda to ni šlo. Ves papir je bil dobro prilepljen in sedaj še primrznen, da se je bilo bati, da se raztrže, če bi ga kedo hotel odstraniti.

— O sveti križ in križena mati Božja, vskliknil je župan v svoji nesreči. Svetoj, Čimdarasa, svetuj! Kaj naj storim, oh, in fantje so že odšli.

— I kaj boš stokal, dejal je Čimdarasa odločno. Močan si kot bik — vzemi vrata na hrbt pa hajdi, si bova že kako pomagala.

— Ja, ja, ti si pametna glava, škoda, da nimam jaz take butice kot ti, škoda!

In snela sta vrata s tečajev, župan jih je oprtil in odšla sta za pevajočimi fanti.

Blizo trga sta jih došla. Županček z vrati se je sedaj postavil na prvo mesto, za njim harmonika in zadaj drugi mladeniči, ki so se v tem imenitnem sprevodu pomikali proti trgu.

Mi smo mi, mi smo mi.

Z devete smo dežele vsi — so zapeli in župan Kokodak je bil srečen z občinskimi vrati na hrbtu...

je demonstrante razgnala, ki so se pa zopet zbrali pred slovansko kazino, kjer so pobili skoro vsa okna.

Baron Callee.

C. in kr. poslanik v Carigradu baron Callee bo dne 15. t. m. praznoval svojo 25 letnico, odkar se nahaja na svojem mestu.

Križa na Ogrskem.

Z Ogrskega prihajajo vsakovrstna poročila o tamošnji krizi. Nekateri trdijo, da odstopi ministerstvo Fejevary še pred 15. septembrom in da bo imenovano parlamentarno ministerstvo. Med krono in koalirano opozicijo prišlo bo baje do sporazumljenja, ker bo ministerstvo, vzeto iz državnozbornske večine, pri svojem nastopu lahko izjavilo, da boče krona madjarskim zahtevam ustregla tudi glede vojaških zahtev, kakor hitro se ji bo nudila za to pripravna prilika.

Popolnoma v nasprotju s takimi poročili pa so poročila nekaterih nemških listov, kateri pravijo, da se bodo madjarski polki premestili z Ogrskega v tostransko polovico in da bodo nameščeni z nemškimi in poljskimi polki. Ako bi bilo na teh poročilih kaj resnice, potem bi se ogrska kriza ne rešila na prav gladek način.

V Budimpešto prihajajo dan dan veliki župani k ministerskemu predsedniku in k ministru za zunanje zadeve, katerima naznanjajo, da nočejo ostati več v službi. Oba ministra se trudita, da bi velike župane pregovorila, naj bi opustili njih namen ter jih tolažita s tem, da izražata nado, da pride v kratkem do kakega sporazumljenja med krono in med koalirano opozicijo.

Nekateri budimpeštanski listi poročajo, da namerava vlada razpustiti sedanjo zbornico ter na jesen razpisati nove volitve ter da se glede tega že pogaja z velikimi župani. Vlada da hoče baje ustvariti večino, ki bo temeljila na nagodbi od leta 1867.

Drugi listi menijo zopet, da namerava omejiti svobodo tiska. Vsi državni pravdniki, da dobe ukaz, naj konfiskirajo hujskajoče članke.

Kako razjarjeno je madjarsko javno mnenje po sistematičnem delovanju ogrskih šovinistov, o tem priča vest iz Segedina, je da tamošnji občinski svet razpravljaj o predlogu, naj se zaustavijo prispevki za vojaške godbe, ker iste ob cerkvenih prilikah svirajo cesarsko pesem, ki utegne — tako pravi predlog — ugajati na Dunaju, ki pa nikakor ne ugaja na Ogrskem. Sviranje te himne na procesijah in v cerkvah da onemogoča vernikom zbrano molitev. Prebivalstvo da ne želi, da bi se vojaške godbe udeleževali procesij.

Štrajk na Ogrskem.

Štrajk poljskih delavcev se razširja. V okraju Simontornya so štrajkujoči poželi nezrelo žito. 20 kolovodij je bilo aretovanih. Izdanih je bilo 189 zapornih povelj. Največi odpor je v megezijski pusti, kjer so orožniki morali rabiti orožje. Tudi v Ozori so poljski delavci ustavili delo, radi tega so tjakaj poslali vojaštvo.

Titulature odpravljene.

Iz Zagreba pišejo, da je hrvatska vlada izdala naredbo, po kateri odpadajo naslovi oblasti: „visoka“, „veleslavna“, „slavna“ itd. Vlada pa ni odpravila naslovov različnih dostojanstvenikov, kakor „velemožni“, „presvetli“ itd.

Poljaki na Nemškem.

Nemški Poljaki se branijo tako junaški, da razumni Nemci sami uvidevajo brezuspešnost šovinistiške politike. Nemški centum se odkrito in z vso eneržijo poteguje za Poljake. (Köln. Volksztg. št. 504.) Sedaj so se pa oglasili celo nemški učitelji na Poznanjskem. „Posener Lehrereverein“ se je izrekel proti temu, da se baje v obraz vsem načelom pedagogike in zahteva nemški pouk v ljudski šoli. Učiteljsko društvo je namignilo „Ostmarkverein“, naj se ne vtika v šolo, g. rektor Driesner je označil politiko vlade kot „šovinistično“ in „zbadljivo“. Resolucija protestira proti temu, da se v šolo uvajajo politiški nacionalni boji.

Marokansko vprašanje.

Večina listov izraža svoje zadovoljstvo nad predvidjeno ureditvijo marokanskega vprašanja ter izjavljajo, da zamore Francija pod gotovimi pogoji konferenco vsprejeti.

Dogodki na Ruskem.

Iz Odese, kjer je zdaj splošna stavka, prihajajo zadnje dni jako žalostna poročila. V torek in v sredo godile so se tam, ako je res, kar poročajo listi, strašne reči. Med stavkujočimi in med vojaštvom prišlo je do grozljivih krvavih spopadov. Streljalo se je na obeh straneh. Ranjenih in ubitih je vse polno oseb. V pristanišču zažgali so skladišča, valed česar je nastal velikansk ogenj, ki

je napravil za mnogo milijonov rubljev škode.

Poleg tega priplula je v Odese tudi vojna ladija „Knez Potemkin Tavrijski“, na kateri so se pomorščaki spuntali proti častnikom ter jih razun onih, ki so držali z njimi, pometali vse v morje. Punt nastal je baje zaradi tega, ker je neki častnik nekega mornarja ustrelil, ker se mu je mornar pritožil zaradi slabe hrane. Posadka ladije „Potemkin“, dospvša v pristanišče, je prisilila delavce, ki so delali na raznih parobrodih, da so nehali z delom. Tudi med kozaki in med pantajočimi se pomorščaki prišlo je do spopadov, pri katerih je bilo več oseb ubitih. Prebivalstvo beži iz mesta. Proglašeno je obsodno stanje.

Iz Varšave javljajo, da so bili v Kovelu, guberniji Valbinija in v Jasnolu, guberniji Kovno, krvavi izgredi proti Židom.

Iz Lodza pa javljajo, da zapuša židovsko prebivalstvo mesto iz strahu, da ne bi prišlo do izgredov v masi proti Židom. Od sobote sem se je iz Lodza izselilo nad 20.000 Židov.

V torek so bili v Czenstohavi zopet krvavi spopadi. Revolucionarji so vrgli več bomb v državna poslopja in tudi proti vojaškim patroljam. Pri tem in pri spopadih z vojaštvom je bilo nad 200 oseb ubitih, okoli 500 pa ranjenih.

Častniki dragonskega polka v Lodzu so izjavili vrhovnemu vojnomu poveljniku v svojem imenu in v imenu vseh vojakov, da ne bodo več streljali na neoborožene osebe. Varšavski vrhovni gubernator je vsled tega takoj poslal polk v njegovo garnizijo, obenem pa je izdal tajni ukaz, da se morajo vojaki poljske narodnosti ter židje izločiti iz polkov za Lodz, ker baje ti vojaki pri puntih streljajo le v zrak.

Rusko-japonska vojska.

„Daily Telegraph“ poroča iz Moji: Japonske prednje čete v severni Koreji so došle 25 milj v naprej preko Kionsjona. Po okupaciji Kionsjona se je sovražnik umaknil v Cujon. Poizvedovalni oddelki obeh armad so v vedni dotiki. Rusi so sedaj koncentrirani v Kvajneju na severu, na levem bregu reke Tamon. Sovražnik šteje 15.000 mož pehote, konjice in topništva ter pridno dela močne utrdbe. Očividno je, da se bo tudi vršil prvi veliki odpor na poti proti Vladivostoku. Bliza trdnjave same pa vlada živahna delavnost. Vlaki, obloženi s strelivom in živežem, dohajajo vsak dan. Tudi reko Amur porabljajo za transportno sredstvo. Vsa živila v distriktu Usuri pobirajo Rusi ter pošiljajo v Vladivostok, tako da je med domačini že zavladala lakota. Iz severne Koreje pošiljajo Rusi prešiče, pšenico, ječmen v Vladivostok; vrši se vse, kar je možno, da se zviša odporna sila trdnjave. Cujon je japonsko ime za Scuskon, 30 milj severno od Kionsjana, Kvajnej je pa najbrže Hoirjoog, 50 milj severno od Scuskona.

Dne 21. t. m. so japonske sprednje čete začele ofenzivo od Simijaotse in Tonangu, a bile so odbite Japonci so zasedli kraj Sašeng v Koreji.

Dne 22. so izvršile japonske sprednje čete napad na ruske, a so bile odbite.

Istega dne so ruske sprednje čete izvršile vspešen napad na Japonce in so preganjale te poslednje do južno od Nantšantsena.

Istočasno je ena ruskih sprednjih čet v svojem napredovanju proti Ufanlu naletela na močnejše sovražne sile in se je ob zasledovanju od strani Japoncev umaknila preko Julanazi.

Istega dne so Japonci začeli v obsežju Hajhuncena zopet ofenzivo proti ruskim sprednjim četam v smeri proti Simijaotse. Izpad je bil kombiniran z obitjem desnega boka tega oddelka. Ruski oddelek se je nato umaknil, ne da bi ga bil sovražnik zasledoval.

Istega dne so bile v korejskem gorovju ruske kavalerijske predstraže napadene od Japoncev. Japonci so vrgli Ruse nazaj. Japonska sprednja straža je bila koncentrirana v črti Tsiatsudegi Pugatin.

Dne 24. so Japonci odbili rusko kavalerijo v dolini reke Tsinho pri Santiatai.

Dne 25. so začeli Japonci ofenzivo proti ruskim spredjim četam in so, dobivši ojačenja, potisnili ruske sprednje straže z južne strani železnice proti severu.

Dne 26. je japonska armada v Koreji okupirala Kionsing, ki leži v severni Koreji.

Istega dne je 3000 Rasov prodrlo proti jugu od Nantšantsena, a so bili

odbiti. Teh 3000 mož so bili en del fronte pri Sunhengtau, severno od Nantšantsena, katera fronta je dolga 12 $\frac{1}{2}$ milj in je zasedena od 20.000 Rusov z infanterijo, artilerijo in kavalerijo; med poslednje so tudi kitajske bande, organizirane od generala Madarilova, ki zapoveduje tej skupini.

Dne 27. javljajo vesti, da japonska kavalerija stojiča nasproti generala Miščenko (na mongolski meji) šteje 30 eskadronov in je pod poveljstvom generalov Zahva in Hagiyama.

V mestu in v okrožju Petrograda pričelo je sklicanje rezervistov, ki bo zahtevalo tri tedne. Skupno število rezervistov, ki bodo sklicani pod orožje v v prestolnici in v okrožju Tovarov, se ceni na 80.000.

Iz Tokija poročajo: Sovražnik je dne 26. m. m. s petimi stotnjami in 6 topovi v okolici Hangiatana, 12 milj severno zapadno od Kvaapinga, napadel naše čete, toda bil je odbit. Naše topništvo je istega dne zasedlo Kusijong, 10 milj severno od Ajongsionga v Severni Koreji.

Washingtonski poročevalec „New-York Herald“ poroča nastopno: Rusija je predsednika Roosevelta obvestila, da je imenovala Nelidova mirovnim komisarjem. Japonska je pa naznanila predsedniku, da bo na čelu nje komisije baron Kamimura.

Domače in razne novice.

Gospodom naročnikom! — Z današnjo številko smo pričeli drugo poluletje. O tej priliki siljeni smo zopet prositi one gg. naročnike, ki so zaostali z naročnino za preteklo poluletje in nekateri celo še za prejšnja leta, da jo v najkrajšem času izvole poravnati. Ako jim ni mogoče plačati vsega hkratu, pošljejo naj vsaj nekaj na račun in ostalo prej ko mogoče.

Prevz. knezonadškof msgr. Jordan počuti se, kakor se nam pripoveduje, nekoliko bolje.

Imenovanje. — Dvornim tajnikom v VII. plačilnem razredu je imenovan naš rojak g. dr. Anton Povšič, ki je prideljem najvišjemu sodišču na Dunaju. Čestitamo!

Gosp. Ivan Favento, kontrolor glavnega davkarskega urada je bil imenovan višjim davkarjem; davkar g. V. Lukež pa kontrolorjem glavnega davkarskega urada v Kopru.

Spremembe v šolski stroki. — Minister za uk in bogočastje je imenoval profesorja na nautični šoli v Malem Lošinju Josipa Zin in profesorjem na državni realki v Roveretu in profesorja na državni gimnaziji v Novem mestu Jakoba Zupančič na državni realki v Gorici. Nadalje so bili imenovani: pravim učiteljem provizorični učitelji Adolf Müller na državni gimnaziji v Lincu za državno realko v Gorici; dr. Anton Papež in Otmar Sigmund, pravima učiteljima ravno tukaj; dr. Edvard Traversa na goriški gimnaziji za ta zavod; Karol Treven pojde z goriške državne gimnazije v Friedeck; dr. Jorij Pittacco na državni gimnaziji v Gorici za ta zavod; dr. Lovrenc Tretter pride s tretje državne gimnazije v Gradcu na državno gimnazijo v Gorico.

Smrtna kosa. — V Ljutomeru je umrl v torek zdravnik dr. Farkaš.

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravništvu: Teodor Hribar v Gorici 2 K; tvrtka Saunig & Dekleva 5 K. Srčna hvala!

Za „Sloga“. — „Soča“ z dne 21. junija t. l. piše: „Sloga“ je doletela tista žalostna usoda, katero smo jej napovedali svoj čas. Nekaj časa so tarnali po „Norici“ in „Prismojencu“, da bi bilo prav, če bi imelo društvo kaj denarja. Dr. Andrej Pavlica (ta človek je sedaj blagajnik „Sloge“ — najboljšje znamenje, kam je pridjalo to društvo) bi se bil rad kratkočasil s štetjem svetlih „Slogin“ kronic, ali teh ni od nikoder. — Klic po njih je ostal klic vpijočega v puščavi... Ta ne — „Sloga“ je imela sedaj zopet občni zbor. Poživiti se je hotela, ali kako — ko pa ni udov blizu. Občni zbor je bil nesklepčen itd.

To smo prepisali iz „Soče“, da bodo vedeli udje „Slogini“, kako sodijo naši nasprotniki in da bodo čim preje poslali udnino. Mnogi so nam jo v zadnjem času že poslali in slutimo, da radi tega, ker so b r a l i „Sočo“. Prosimo, berite natančno vsi zgoraj nave-

dene „Sočine“ besede in pošljite! To bo najlepši odgovor!

Jubilej 35 letnega službovanja. — Včeraj je praznoval v Trstu nadzornik in podnačelnik tržaške železniške postaje naš rojak g. Andrej Žbona 35-letnico svojega službovanja. Gosp. Žbona je pri vseh onih, ki imajo z njim kaj posla, in teh je jako mnogo, jako priljubljena oseba. On je na glasu izvrstnega železniškega uradnika, ki je v svoji službi sicer strog, a vedno dobrohoten in postrzeljiv. Svoječasno odlikovan je bil od našega cesarja z zlatim križcem s krono in sicer v priznanje njegovih zaslug.

Sklep šolskega leta na tukajšnjih srednjih šolah bo v torek dne 4. julija.

Vabilo k učiteljskemu koncertu, ki bo v Gorici (v Trgovskem Domu) v sredo dne 5. julija t. l. ob 8. in pol zvečer v korist „Učiteljskemu konviktu“. Vspored: 1. Rossini: Overtura k operi „Wiljem Tell“, vojaški orkester; 2. E. Gangl: Prolog; 3. a) A. Lajovic: Napitnica, b) dr. G. Krek: Vabilo, mešan zbor; 4. Lehár: „To je navadni račun“, pesem iz operete „Kramar“, orkester; 5. Ant. Dvořák: „Prstan“, ženski zbor s spremljevanjem orkestra; 6. Kozmak: „Dunaj po noči“, velik potpourri za orkester; 7. a) Wagner: Pesem pred dvobojem iz opere „Lohengrin“, b) F. S. Vilhar: „Kada mi zvezdo“, bariton solo s spremljevanjem klavirja; 8. I. Haydn: „Kor iz oratorija“, mešan zbor s spremljevanjem orkestra. — Vstopnina h koncertu 1 K, fotelji 2 K 50 vinarjev. Sedeži: I. vrste 2 K, II. vrste 1 K, III. vrste 50 vinarjev. Sedeži na galeriji I. vrste 2 K, II. vrste 1 K.

Uradniško konsumno društvo. — Uradniško konsumno društvo v Gorici otvorilo je svoje skladišče danes in sicer v Magistratni ulici št. 17.

Poučno potovanje. — Te dni bilo je 16 častnikov, pripadajočih k honvedskemu generalnemu štabu, na poučnem potovanju v naših krajih in so se mudili jeden dan tudi v Gorici, odkoder so se povrnil v Budimpešto.

Velikanski obok, na katerem bo slonel železniški most pri Solkanu, je danes dovršen. Ta dogodek praznovati bodo nočjo delavci, katere hoče podjetništvo pogostiti. Svirala bo tudi, tako se nam pripoveduje, vojaška godba.

Tombola. — V četrtek bila je kakor vsako leto na praznik sv. Petra in Pavla v Gorici tombola v korist zavoda zapuščenih otrok. Na travniku, kjer se je vršila tombola, nabralo se je vse polno občinstva. Činkvino je vdobil neki Janez Vižintin iz St. Petra, tombola pa soproga redarja Vodopivca. Činkvina znašala je 200, tombola pa 400 K.

Samomor. — V sredo ubila se je na pokopališču v Gradišču 37-letna udova Ivana Macor, in sicer poleg groba svojega pokojnega moža, ki je bil obični tajnik v Gradišču in si je pred šestimi meseci na istem pokopališču tudi sam vzel življenje.

Onim, ki jemljejo na delo delavce. — Tukajšnji municij opozarja vse one, ki jemljejo na delo delavce, da pazijo strogo na to, da so delavci preskrbljeni z delavskimi knjižicami. Oni delavci, ki pa nimajo delavskih knjižic, a se nahajajo že na delu, preskrbeti si morajo iste najdalje do 22. julija. Proti onim delodajalcem kakor tudi delavcem, ki bi tega ukaza ne poslušali, postopalo se bo v smislu obstoječih postavnih predpisov.

Zaprte prodajalnice. — V mesecih julij in avgust bodo tudi letos kakor druga leta ob nedeljah in praznikih prodajalnice zaprte ves dan.

Požari. — V sredo popoldne zapazili so ljudje, stanujoči nasproti hiši št. 6, nahajajoči se na Placuti, da v podstrešju omenjene hiše gori. Prišli so kmalu gasilci, katerim se je posrečilo pogasiti ogenj v kratkem času. Tam stanuje 39-letni čevljar Mavrenčič iz Biljane s svojo družino. Ko je gorelo pa ni bilo doma nobenega. Mavrenčič, ki je prišel domov šele ko je bil ogenj pogasjen, rekel je, da je delal do tedaj pri Colledaniju, njegova žena pa da je šla z otroci najbrže na Sv. Goro. Ker so gasilci zapazili, da je gorelo v stanovanju na treh mestih hkratu in so to povedali tudi policiji, začeli sta policijska in sodna oblast vsi zadevo preiskovati. Ogenj napravil je, kakih 550 K škode. Mavrenčič je bil zavarovan pri „Vzajemni zavarovalnici“ v Ljubljani za 3400 K. — Ženo Mavrenčičevo so včeraj orožniki prijeli na Sv. Gori ter jo odvedli v tukajšnje zapore.

V četrtek zjutraj je nastal ogenj v lopi, nahajajoči se pri hiši Mihe Jakon-

čiča, ki leži na Tržaški cesti nasproti domobranski vojašnici. Pod lopo spravljeno so bili namreč koši za sadje. Jakončič je namreč trgovec s sadjem. Izpred lope peljejo kamenite stopnice v prvo nadstropje hiše, kjer je stanoval kamnosek Ivan Bandeu s svojo ženo in z otrokom, starim 18 mesecev. Poleg tega stanovanja pa se v istem nadstropju nahaja spalnica hišnega gospodarja Jakončiča, v kateri je spal s svojo ženo in s triletnim otrokom. Ta dan podala sta se zakonska Jakončič že na vse zgođaj na izvozni trg po poslu. Okolo 6. ure je pa začul Bandeu v lopi neko prasketanje. Zbudil je ženo ter jo na to opomnil. Žena odprla je vrata stanovanja in zapazila je, da je lopa že popolnoma v plamenu. Vsa preplašena planila je zopet v sobo, pograbila spečega otroka, in ker ni mogla zbežati po stopnicah skozi lopo, v kateri se je nahajal plamen, skočila je na drugo stran čez zid kake tri metre nizdol na tlak ter se je pri skoku še precej poškodovala na nogah in na rokah. Bandeu pa je odprl okno ter skočil skozi isto na tla. Med tem časom opazili so ogenj tudi vojaki v bližnji vojašnici ter prihiteli gasiti. Kmalu zatem bili so obveščeni tudi ognjegasci, ki so prišli z gasilnicami in so s pomočjo domobranskih vojakov in topničarjev kmalu omejili ogenj. V prtiličju je spal starejši sin Jakončičev, katerega je vzbudil pa šele ropot gasilcev. Ves prestrašen spomnil se je, da spi zgoraj v spalnici starišev njegov mlajši brat. Ko je to drugim povedal, splezal je domobranski vojak Verzegnassi po lestvi v omenjeno spalnico, ki je bila že vsa polna dima in je tudi že v nji začelo goreti. Prijel je dečka ter ga po lestvah spravil na prosto in ga tako rešil gotove smrti. Ogenj uničil je popolnoma lopo ter vse pohištvo kamnoseka Bandeau, kakor tudi del pohištva, ki se je nahajalo v Jakončičevi spalnici.

Tatvina. — 39-letni Andrej Mavrič iz Cerovega, prihajajoč v mesto po empeterski cesti, videč pred prodajalnico g. Podgornika, nahajajočo se tam, viseti klobuk sladkorja, prisvojil si ga je ter ga hotel počasi spraviti domov. Ko je prišel do kapucinskega vrta, srečal ga je civilno oblečeni redar, kateremu se je zdel Mavrič jako sumljiv. Redar je povabil Mavriča na policijo in tu je Mavrič priznal tatvino, zaradi česar so ga spravili pod ključ.

Povozil je neki kolesar v Pevmi 77-letno Jožefo Figl, ko se je vračala iz domače cerkve domov. Revica se je tako močno poškodovala pri padcu na čelu, da so jo morali prepeljati v tuk. bolnišnico. Kolesarja je ljudstvo ustavilo ter ga izročilo orožnikom.

Blaznega Hermana Petka iz Podrage pri Vipavi prijeli so v Fojani v Furlaniji ravno ko se je hotel obesiti na neki drev. Izročili so ga okrajnemu glavarstvu, ki je poskrbelo, da ga je vdobil v svoje roke domača občina.

Nova orožniška postaja je ustanovljena v Dolenji Otlici.

Zdravilišče v Gradežu. — Letos znaša število škrofuloznih otrok, ki se bodo kopali v zdravilišču v Gradežu, vseh skupaj 300, in sicer brezplačnih: 64 z Goriškega, 82 z Dunaja, 13 iz Brna, 44 iz Gradca, 26 iz Ljubljane, 52 s Tridentinskega in 12 iz Merana. Ostali so plačujoči.

Oni z Goriškega odpeljali so se v Gradež danes zjutraj ob 4. uri 12 minut. Letos se bodo kopali otroci na posebnem prostoru, ki je last zdravilišča in ki ga je kupilo za 10.000 kron, katero svoto je dobilo od državne loterije.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne odprti bodeta lekarni Gironcoli-Pontoni. Ti dve lekarni imeli bodeta tudi ponočno službo od jutri do nedelje, t. j. do 9. t. m.

Oglas glede podaje napovedi za odmero občne pridobnine v smislu zakona z dne 24. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 za priredbeno dobo 1906/1907 v neposrednje državnem mestu Trstu in okolici, v pokneženi grofiji Goriški in Gradiščanski ter v mejni grofiji Istrski. — C. kr. finančno ravnateljstvo v Trstu naznanja. Po § 39. zakona z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 o neposrednih osebnih davkih se ima občno pridobnino, ki je v prvem poglavju imenovanega zakona urejena, odmeriti na podstavi napovedi, katere morajo podati davku podvrženi posamezniki. Pozivljajo se torej vse one stranke, ki izvršujejo v neposrednem državnem mestu Trstu in v okolici, v pokneženi grofiji Goriški in Gradiščanski, ter v mejni grofiji Istrski kako obrt, ali se pečajo s kakim drugim opravilom, ki donša dobiček, ter so zato v smislu § 1. imenovanega zakona podvržene občni pridobnini, da sestavijo vestno in kakor najbolje vedo, resnično

napoved za priredbeno dobo 1906/1907, ter da jo, ali pismeno izročijo ali ustmeno javijo v času od 1. julija do 1. avgusta 1905 pristojni davčni oblasti I. stopinje (c. kr. davčni administraciji v Trstu — Piazzetta della chiesa evangelica št. 2., III. nadstropje, odnosno c. kr. okrajnemu glavarstvu ali onim c. kr. davkarjem, ki se nahajajo v krajih, kjer ni c. kr. okrajnega glavarstva). Tiskovine za napovedi dobe se brezplačno pri navedenih oblastih in uradih.

Kako je treba sestaviti napoved, govore §§ 39., 40., 42., imenovanega zakona, §§ 41. in 64. pa poučujeta o dolžnosti, kako je treba zglasiti nova podjetja, dela in obrtišča.

Glede nasledkov, ki nastanejo, ako se napoved ne predloži ali ako se je ista napravila napačno in nepopolno, glej §§ 239., 241., 243. in 244. imenovanega zakona.

Stranke, ki žele podati svoje napovedi ustmeno na zapisnik, se pozivljajo, naj pridejo v lastnem interesu radi poznejšega navala strank, prej ko mogoče k pristojni davčni oblasti I. stopinje, odnosno v bližnjo c. kr. davkarijo, da oddajo svoje ustmene napovedi.

Glede onih podjeteb ali del, ki so navedena po abecednem redu v izkazu, nahajajočem se na zadnji strani nove tiskovine za napoved, treba je navesti razun splošnih znakov podjetbe tudi posebne znake, ki so imenovani v izkazu pri dotični podjetbi ali delu.

Končno se opominja davčne obvezance, da imajo dolžnost natančno popolniti vse točke obrazca za napoved za pridobnino, ter se priporoča, da kar najbolj skrbno store to svojo dolžnost, kar je v prvi vrsti v korist davkoplačevalcev samih.

Iz Temnice na Krasu nam poročajo, da so se tam v četrtek hudo stopli temniški in novelski možje in fantje. Pili so pri „Martinku“, ki ima zdaj osmico, a pili nekoliko preveč. Nastala je med njimi prava vojska. Kamenje in opeka, to je bilo baje glavno orožje. Mrtinku pobili so vse šipe pri oknih. Povod pretepu dal je zopet nesrečni ples, katerega so imeli temničarji meseca maja, a se ga novelci niso udeležili.

Pobegnil je dne 26. t. m. od zgradbe Deghenghijeve hiše v Dalmatinskih ulicah v Ljubljani 35-letni prisiljenec Iv. Sever iz Košane v postojnskem okraju. Navedene govori slovensko in laško in je po poklicu klepar.

Oče in otroka skupno pri sv. birml. — V torek je bila v Borštu pri Trstu birma. Med birmanci, katerih je bilo nad sto, bil je miner Fran Kučevi iz Hrvatske, ki se je pred par leti nastanil v Borštu. A birmana sta bila istočasno tudi dva njegova otroka. Šestintridesletni birmanec vračal se je domov z ogromnim kolačem.

Štiri osebe obsojene v Rovinju na smrt. — Pri zadnjem protnem zasedanju so bili, kakor smo svoječasno poročali, zaradi umora obsojeni na smrt Anton Štifanič, Martin Tidič, Tomaž Radovan in Matej Radovan iz sela Kattuni pri Mompaderni blizu Poreča. Najvišje sodišče na Dunaju pa je razveljavilo obsodbo in odredilo novo obravnavo.

Tudi — kultura! — Puljskemu „Omnibusu“ pišejo iz Lindara, da so tamošnji „legaši“ hoteli prirediti nekako žetje, na katero bi povabili vse požeheru in lačenbergarje iz okolice. Nu, stvar je vzela že na pripravah kaj žalosten konec. Na posvetovanju radi te legaške prireditve se je zgodilo namreč, da je neki C. B. udaril svojega sorodnika in prijatelja R. B. z butiljko po glavi s tako silo, da se je udarjeni oneveščen zgrudil na tla. Na to sta brata B. vrgla polumrtvega sorodnika na dvorišče, kjer je obležal in ležal več časa in bi bil ostal mrtev, da ga niso drugi tovariši ob razhodu vzdignili in odnesli domov.

Da se je kaj takega zgodilo med Slovenci, to bi upili o „barbarih“. Tako pa molče, ker že ni možno tudi tacih dogodkov predstavljati kakor cvetje z gredice dvatisočletne — kulture.

Reforma hišnega najemniškega davka. — Dne 26. t. m. je peljal poslanec Prade delegacijo zastopnikov družtev, kronovin, hišnih posestnikov z Dunaja in drugih kronovin k finančnemu ministru. Vnovič so mu izročili spomenico iz l. 1902, kjer zahtevajo reformo hišnega najemniškega davka. Minister je izjavil, da spada reforma tega davka k najtežjim vprašanjem. Proučuje se zadeva in olajšalo se bo, kar je mogoče, vendar izjavi odkritosrečno, da je kontingentacija hišnega najemniškega davka, kakršno želi delegacija, popolnoma neizvedljiva. Pozneje je minister dejal posl. Pradeja privatno, da bo pospešil priprav

za reformo in da je pripravljen v enem ali poldrugem letu izdelati zakonski načrt, ki bo omilil sedanje ostre določbe. Prosil je Pradeja, naj to sporoči delegaciji.

Praška „Poliitik“ o slovenskem vseučilišču. — Dunajski korespondent „Poliitike“ piše: Vsa prizadevanja vlade in Nemcev, da Hartlovo izjavo oslabijo, so zares popolnoma odveč, ker jugoslovanski, posebno pa slovenski poslanci, ne prikrivajo, da Hartlova izjava na njih ni napravila tistega vtisa, o katerem poročajo nemški poslanci in listi. Edino, kar Slovenci konstatujejo, je to, da je ta izjava prva javna, čeprav dana v odseku. Privatno so jim dajali t)zadevna zagotavljanja že Körber in Gautsch. Sedanja izjava Hartlova pa ne more zadovoljiti, kakor nam poročajo interesovani krogi, ker je ni dal sam ministerski predsednik, ki je očitno zato ni dal, ker se ni maral za vedno vezati. Zato je potisnil naprej Hartla, ker je ta ravnotako kakor dr. Kosel in bar. Cell sedaj le provizoričen. Izjava ministerskega predsednika ni omajala prvotnih sklepov Slovencev in še sedaj vztrajajo na stališču, da se ne sme rešiti italijanska vseučilišna predloga, dokler ni rešeno vprašanje slovenske pravne fakultete v Ljubljani. Ta njihov sklep bodo podpirali češki poslanci, ki so v tem vprašanju edini z jugoslovanskimi klubi.

Nemški napisi padajo! — Iz Brna poročajo: Češka večina občine Moravska Bela-Cerkev je sklenila mesto dosedanjih dvojezičnih napisov napraviti samo češke. Stroške za to je prevzel vrli tovarnar Kunc.

Za rektorja češkega vseučilišča v Pragi je izvoljen kanonik dr. A. Vrestal.

Konec zobotehnikov. — Minister notranjih zadev je naznanil posl. dr. Heilingnerju, da je zakon o ureditvi zobotehnikov že izgotovljen. S tem zakonom se odpravi obrt zobotehnikov ter preide v roke diplomiranih zdravnikov.

Vojak, ki noče nositi orožja. — Neki G. Nemrava v Galiciji ni nikakor hotel vsprejeti puške; vse nagovarjanje je bilo zaman. Pred nekoliko dnevi ga je vojaško sodišče raditega obsodilo v 2-letno ječo z raznimi posti in zaporom v posebni celici.

Uničevanje vrabcev. — Na Francoskem so začeli boj z vrabcem, ker ga smatrajo za nenasičnega škodljivca. Uničujejo ga na ta način, da napravljajo na drevju in pod streho umetna gnezda. Vravec je znan lenuh, ki se najraje polasti tujeja gnezda. Vsakih 14 dni preiščejo gnezda ter uničijo vrabčeva jajca. Vravec znesejo tudi drugič in tretjič jajca v ista gnezda.

Devet oseb zgorelo. — Iz Frankobroda poročajo, da je pri Herrenbergu ogenj uničil hišo vinotrca Stufferja. V hiši so zgoreli Stuffer, njegova žena in še devet drugih oseb.

Velika nesreča na morju se je zgodila blizu Kodanja. Angleški parnik „Ancona“ se je zaletel v dansko šolsko ladjo „Georg Sateg“. Z ladjo se je potopilo 22 kadetov.

Kaj narodlj pljč. — Statistični urad Zedinjenih držav klasifikuje narode po njihovi navadi v pijači. Angleži pijo največ čaja, namreč 256,208,731 funtov na leto, t. j. skoraj 6 funtov na osebo. Zedinjene države popijo največ kave, namreč 960,878,977 funtov ali 11³/₄ funtov na osebo. Nemčija popije največ piva, namreč 8022,501,000 litrov ali 138 litrov na osebo. Rusija popije največ žganja, namreč 783,139,500 litrov, ali 5¹/₂ litra na osebo. Francozi popijo največ vina, namreč 6042,737,000 litrov, ali 156 litrov na osebo.

V čem se razlikuje ženska od moškega? — To vprašanje je razrešil neki francoski pisatelj na sledeči način: Poglejte si na primer — pravi, moža, ki ima zabiti žebelj v steno. Tega ne stori, ako ne najde kladva. Ženski pa v enakem slučaju pride vse prav, žebelj zabije tudi s hrbtom krtače ali pa s čevljem, če ravno treba. Če mož odpira botilko, si poišče odmašitelja. Ženska se pa, če ni drugače, posluži škarij. Če mož odda pismo, ga hitro in brez vsmirjenja vrže v nabiralnik, ženska pa pismo in naslov pregleda trikrat. Za moškega pomeni „Z Bogom!“ konec pogovora in slovo, za žensko je pa to začetek novega oddelka konverzacije. Ženska vedno popravlja in krpa raztrgane in polomljene stvari, moški jih pa raje zažene v stran, ako so zelo razmesarjene. — Tudi nekaj psihologije v teh opazovanjih.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Št. 1526.

Razglas,

s katerim se naznanja, da se odda po zniževalni ceni na dražbo popraviljanje mirodvora in mrtvašnice na Vrhovlji dne 9. t. m. od 4. do 5. ure popoldne.

Tozadevni stroškovnik in načrt ležijo na ogled do dneva dražbe vsak torek in petek v občinski pisarni v Kojskem.

Vsklicna cena je 757 K 11 v. Kot varščino je treba vložiti pred dražbo 10 od sto.

Županstvo Kojško,
dne 28. junija 1905.

Obljubek, l. r.
župan.

Profesor
Lapponi

telesni zdravnik Nj. Svetosti papeža, pa tudi mnogi drugi odlični profesorji in drugi zdravniki priporočajo v odstranjenju zaprtja, v okrepitvi želodca in v pospešitvi redne prebave

želodčno tinkturo

G. PICCOLI-ja, dvornega zalagatelja Nj. Svet. papeža in lekarja, Ljubljana.

1 steklenica velja 20 v, in se vnanja naročila z obratno pošto izvršujejo.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

MÈD

zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni

J. KOPAČ

Gorica, ulica Sv. Antona št. 7

po sledečih cenah:

Med izpibani pomladanski beli kg K	1-20
„ „ jesenski „ „	1-20
„ v satju „ „	1-
„ cejen „ „	1-
„ za pitanje čebel „ „	1-20

Na debelo po znanih cenah.

Anton Ruštrin
v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Znidarič & Valenčič v Il. Bistrici. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5% z 1% npravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Naznanilo.

Podpisani si usojam naznanjati slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da sem otvoril v prejšnjih prostorih »Mizarske zadruge« v Solkanu svojo veliko delavnico (tovarno)

pohištva vseh slogov

od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Sprejemam vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih ter jamčim glede svoje tehnične naobrazbe za precizno in v vsakem pogledu zadovoljivo dovršilo. Cene so take, da se ni bati nikake konkurence.

Za obilna naročila se toplo priporočam z odličnim spoštovanjem

Fr. Srebrnič, mizarski mojster v Solkanu.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

ter podružnica

za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stikalnic itd.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Zastopnik

se išče

izurjen v kolonijalnih in zavarovalnih strokah, za dobro znano tovarno, proti opravnini (proviziji). Služba: Potovanje po vaseh. Zagotovljen je dober zaslužek. Zahteva se spričevala o sedanjem in preteklem delovanju s priloženo sliko, katera se vrne. Ponudbe je poslati na: »Tüchtig und verlässlich« na ekspedicijo azone Henrik Schalek, Dunaj I., Wollzeile 11.

Ivan Kravos

priporoča svojo

sedlarsko delavnico

v Gorici

ulica Vetturini 3.

!! Najvgodnejši pogoji !!

za zavarovanje

Edina zavarovalna - -
družba ki ima slovenskega
glavnega

Prva češka splošna delniška družba
za zavarovanje na življenje
zastopnika
v Trstu. o o o
Zavaruje na življenje in na dohodke na vse načine po zelo nizkih postavkih. — Pojasnila daja glavno zastopstvo za sloV. dežele v Trstu, ulica Torre Bianca št. 21 I. nd., in njegova okr. zastopstva v vseh mestih in večih krajih

Glavni zastop splošne ljudske
banke za zavarovanje življenja

„Universale“

(Universale assieurazione popolare sulla vita)

se je preselil v ulico
Municipio
št. 12.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih trisnanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

Auerjevih dedičev v Ljubljani, in plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Mešanske pivovarne«.

Zaloga ledu, katerega se oddaja le na debelo od 100 kg. naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.